

Prædiken til 7. søndag efter Trinitatis

Luk. 19,1-10

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Jesus kom ind i Jeriko og gik gennem byen. Der var der en mand, som hed Zakæus, han var overtolder, og han var rig. Han ville gerne se, hvem Jesus var, men kunne ikke for skaren, da han var lille af vækst. Så løb han i forvejen og klatrede op i et morbærfigentræ for at få ham at se, for han måtte komme den vej forbi. Da Jesus kom til stedet, så han op og sagde: »Zakæus, skynd dig at komme ned! I dag skal jeg være gæst i dit hus.« Så skyndte han sig ned og tog glad imod ham. Men alle, som så det, gav ondt af sig og sagde: »Han er gået ind som gæst hos en syndig mand.« Men Zakæus stod frem og sagde til Herren: »Se, Herre, halvdelen af, hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, og hvis jeg har presset penge af nogen, giver jeg det firedobbelt tilbage.« Da sagde Jesus om ham: »I dag er der kommet frelse til dette hus, fordi også han er en Abrahams søn. For Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte.«

Lukasevangeliet 19,1-10

Med skyldig tak til Jørgen Kristensens Zakæusvise "Zakæus var nok blevet mobbet". Beretningen om Jesus, der drager ind hos Zakæus er en af favorithistorierne i Det Nye Testamente. En af de historier, vi ynder at fortælle for børn. Det er ret indlysende, hvorfor den er det. Den er så ligetil at forstå, dybt hverdagsagtig og befriende: Et menneske er blevet udstødt, forhadet, spærret inde i sit eget liv. Jesus kommer forbi det udstødte menneske, og med et ord skaber Jesus et nybrud, et gennembrud, forsoning, fred og glæde. Ethvert barn kan forstå det.

Men vi må også med næsten barnlig glæde have lov til at høre den igen og igen.

Den handler om håb mod håbløshed.

Den fortæller om *forandringens mulighed*.

Zakæus boede i Jeriko.

Hvad var der nu med Jeriko og Jerikos mure?

Ja, det er jo en ældre historie, fra bibelhistorien fra Det Gamle Testamente, der hvor vi hører beretningen om israelitternes indvandring i Israel. Gud havde ført folket under Moses' ledelse gennem ørkenen i 40 år. I 40 år havde de vandret i ørkenen og nu stod de foran det umuligt – at overskride Jordanfloden og drage ind og tage det land i besiddelse, som Gud havde lovet dem. Det land, der skulle flyde med mælk og honning. Gang på gang tvivlede folket og faldt fra. Man turde ikke tro på dette, på de nye rige muligheder. Det var bedre at blive i ørkenen, det kendte, eller endda i Ægypten, hvor man godt nok var slaver, men dog var sikker på, hvordan dagen hang sammen og

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 778, 124 årgang
Juli 2023
ISSN 0901-2214

man fik noget at spise. Tarveligt måske, men der vidste man dog, hvad man havde. Når man har levet som slave længe, kan det kræve et enormt mod at leve som fri og selv kunne bestemme. Friheden kan være skræmmende. Så er det let at falde tilbage til slaveriet.

Folket var bange for at overskride floden og tilkæmpe sig en plads i det nye land. Det var gået 40 år, så alle dem, der havde levet i slaveriet, var borte. De måtte dø bort, for det havde vist sig, at de ikke havde mod til at bære den nye frihed. Moses var død, og den nye leder Josva skulle nu lede folket.

Byen Jeriko har vand og ligger derfor i en oase. På de egne er vand liv, så derfor skulle israelitterne som det første erobre Jeriko. Men Jeriko havde en mur rundt om hele byen. Og israelitterne kom jo ind lige fra ørkenen.

De havde jo ingen stenkastere eller belejringsmaskiner, så hvordan skulle de klare den mur? Som udgangspunkt: Jeriko var uindtagelig. Men Gud sagde til Josva, at de var nødt til det. Ellers ville de aldrig komme ind i det forjættede land.

Så israelitterne byggede de en lejr lidt uden for Jeriko, og der holdt de en stor takkefest til Guds ære.

Derefter gik de i aktion. De tog Pagtens Ark – kassen med de ti bud, altså den Pagt, der var mellem israelitterne og Gud – og fire mand bar den på stænger foran folket. Uden en lyd gik hele folket en gang rundt om Jerikos mure. Præsterne blæste i vædderhorn, en ensformig, uhyggelig tuden. Folkene i Jeriko blev uhyggeligt til mode. Man havde forventet et direkte angreb, så hvad var nu dette.

Dagen efter gentog det samme sig. Israelitterne gik en gang rundt om Jeriko – helt stille bortset fra vædderhornene.

Sådan gik det en uge igennem. På den syvende dag gik folket med Pagtens ark i spidsen syv gange rundt om Jeriko. Og da de havde fuldendt den syvende runde, standsede de. Og hele folket opløftede et skrig. Mændene brølede, kvinderne hvinede og børnene hylede og vædderhornene drønedesom

basuner.

Og da skælvede Jerikos mure. Smuldrede og sank i grus. Og israelitternes væbnede mænd løb uden besvær over ruindyngen og indtog byen. Sådan var den beretning om Jerikos mure. En forunderlig beretning om det sikre, der falder.

Hvis nogen blot vil afskrive det som et gammelt eventyr, så

vil jeg bede jer tænke på en anden mur, Berlinmuren,

hvordan vi med vore egne øjne så en stormagt synke i grus foran os – og netop en mur, der blev revet ned.

Det herredømme i beton og stål, som vi troede var uindtageligt, uforanderligt, som vi var overbeviste om hverken kunne væltes udefra eller indefra, det smuldrede som et sandslot.

Og bevidnede derved, at intet menneskeskabt er uforanderligt.

Det var altså Jerikos mure og det var altså netop den by Jeriko, Jesus kom til.

Jesus væltede også mure – mure mellem mennesker.

Mure, som man regnede for sikre, som hverken kunne væltes udefra eller indefra.

Jesus blæste ikke i vædderhorn.

Jesus lod et ord falde på gaden, et ord, som forandrede alt.

Hvad sagde Jesus: Han sagde: Zakæus, skynd dig at stige ned! I dag bør jeg drage ind i dit hus.

Zakæus var byens dumme svin, en værnemager, han samarbejdede med romerne. Stillingen var indrettet sådan, at man samtidig selv skulle kræve sin egen løn ind og man måtte selv bestemme hvor meget man ville have!

Så Zakæus var forhadet. Han var nok blevet rig, men korrumperet og udstødt.

Så var Zakæus ovenikøbet lille, hvilket af en eller anden grund i ekstra høj grad kan kalde på folks irritation.

Der var altså en mur i Jeriko, en mur mellem Zakæus og de andre.

Man havde været fælles om at bygge den op, folk havde bygget den op udefra.

Men Zakæus havde også bygget sin egen mur op indefra.

Og nu var Zakæus muret inde i sit liv.

Magt og penge havde han – men det vigtigste manglede.

Sådan var situationen, da Jesus kom til byen Jeriko.

Der er det sjove ved det, at navnet Jesus og Josva egentlig er det samme navn på hebraisk.

Jesus kom altså til Jeriko som en anden Josva, han blæste ikke i trompet, men dog væltede han en del.

Jesus sagde til den forhadte Zakæus: ”I dag skal jeg drage ind i dit hus.”

Jesus gjorde det umulige.

Vi forfalder nok til at synes, det er en sød historie, men jeg ved ikke, hvad vi ville have sagt, hvis Jesus var kommet til Hjerting og var gået ind til byens dumme svin.

Medmindre, selvfølgelig, at det dumme svin var en af os – det kunne jo tænkes.

Men det er altså det, han gør.

Jesus har det med at gå ind de steder, hvor der på den ene eller anden måde er værst.

Når Jesus kalder Zakæus ned fra træet og når Jesus besøger Zakæus' hus, så er det værd at mærke sig, at det er kropsbegivenheder.

Næsten alt hvad Jesus gør, er noteret ned som *kropsbegivenheder*.

Jesu liv og virke er ikke taler – ikke mange i alt

fald – ikke abstraktioner og visdomsord og Ga-jol-filosofi, blotte leveregler.

Hvad vi hører om Jesus, det er altid kropsligt.

Han tager derhen, han rører ved den og den.

Der er meget krop i evangelierne.

Der er også meget, hvor der er blod, sved og tårer og spyt, sådan, at det faktisk har været anstødeligt at læse Det Nye Testamente, det var alt for kropsligt for mange.

Men det siger måske noget om, at skal vi gøre Guds vilje, er det ikke bare et spørgsmål om ord og abstraktioner.

Der må også krop og handling til.

Jesus vælter Jerikos mur, den mur der er omkring Zakæus.

Jesus drager ind hos det dumme svin; Gud selv holder sit indtog, kærligheden holder sit indtog, og det gør sådan et indtog på det dumme svin Zakæus, at han sparker til den mur, han selv har bygget op og siger: Jeg vil begynde forfra. Jeg vil betale tilbage. Jeg vil gøre godt igen. Jeg vil leve mit liv i en ny virkelighed, i lyset af Guds kærlighed til mig.

Nu er der skabt mulighed.

Der, hvor der ingen mulighed var før.

Hvor ingen troede på forandring, der skabes én.

Et menneske forandres.

Det er lige så usandsynligt, som at man kan vælte mure med trompeter.

Nybruddets mulighed; det er jo essensen af Jesu liv, det skal forkyndes igen og igen.

At forandring er mulig.

At der er en kærlighedens magt, som kan gøre det umulige.

Gud har magt til at vælte mure, befri de indespærrede, forsone fjender, ja, sprænge selv dødens lænker.

Alle de mure, som er mellem mennesker, selvretfærdighed, mistillid, mindreværd, som holder os i fangenskab, de mure kan Gud nedbryde.

Tør vi tro det? Tør vi bede om det?

Tør vi leve vores liv i den tro, at Gud kan det, at den slags undere kan ske?

Det er i alt fald vores opgave, vores mulighed: at tro, håbe og bede om, at Gud må bryde alle mure ned, som er mellem os og vores næste og som er mellem os og Gud.

For sådan er Gud, han har selv sagt det: Guds søn er kommet for at opsøge og befri det fortabte.

Også os.

Amen.

Arne Mårup

Sognepræst i Hjerting Sogn

Salmer (Den Danske Salmebog):

747: Lysets engel, går med glans

294: Talsmand som på jorderige

163: Fuglen har rede

365: Guds kærlighed ej grænse ved

439: O, du Guds lam

349: Herren han har besøgt sit folk

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov – Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk